

Besalú, una història centenària |

S'ha pogut veure durant tot l'estiu en aquesta població una exposició titulada «Besalú i l'arqueologia, una història centenària», en la qual s'han reunit per primera vegada un conjunt de peces arqueològiques que havien aparegut en diverses èpoques a Besalú i han estat guardades durant tot aquest temps en diferents institucions museístiques del país. Ara s'han pogut contemplar, algunes per primera vegada. També es van celebrar a la vila les XII Jornades d'arqueologia de les comarques de Girona, en les quals diversos professionals del ram van parlar dels darrers treballs de recerca i investigació sobre aquesta especialitat. De fet, durant les Jornades és quan es va obrir l'exposició que comentàvem, organitzada pel Departament de Cultura de la Generalitat i la seu gironina del Museu d'Arqueologia de Catalunya.

La vespa asiàtica | L'estiu passat aquesta vespa vinguda de terres llunyanes va fer la guitza, i de quina manera, a diverses comarques, i concretament a la Vall d'en Bas. En aquest municipi se'n va localitzar un niu després de molta recerca i molts esforços per part de professionals, fins i tot proveïts de mitjans aeris i sofisticats aparells. La vespa asiàtica fa els seus nius a les

parts altes dels arbres, sovint en llocs de difícil accés. Li agraden les valls fluvials i és molt agressiva amb les abelles autòctones, que captura per alimentar les seves larves. Depreda les abelles de tal manera que fa disminuir de forma alarmant l'activitat apícola, però també causa problemes a la producció agrícola, ja que hi ha moltes espècies vegetals que necessiten ser pol·linitzades. Es fa una crida a qui en detecti un niu que es posi ràpidament en contacte amb el cos d'Agents Rurals. La vespa asiàtica és una espècie invasora que es reproduceix i s'escampa amb molta rapidesa.

EL GIRONÈS

dani vivern

Per sèquia seculorum | Ara fixa't que, després de gairebé dos segles d'estar en mans de particulars, els Ajuntaments de Bescanó, Salt i Girona tenen des de fa unes setmanes la titularitat de la sèquia Monar. Crec que és una bona notícia. En primer lloc, estem parlant d'una estructura que es remunta al segle XI, i que mereix, mal sigui per la seva importància històrica, l'atenció de l'Administració. No

solament ha estat des de l'edat mitjana la base de les hortes de Bescanó, Salt i Santa Eugènia, sinó la font d'energia de diverses centrals elèctriques i factories que han donat feina a aquestes poblacions, i també a Girona. I, a més, l'Onyar, en el seu pas pel Barri Vell gironí, adquireix una certa dignitat fluvial gràcies al cabal d'aquesta estructura hidràulica. Sense la Monar, la imatge dels vells ponts gironins quedaria força desproporcionada. Per tant, és bo i necessari que aquests consistoris –amb l'ajut de la Generalitat– puguin efectuar-hi les reparacions pertinents. Costi el que costi.

Sí, però no | Fornells de la Selva es queda sense un servei que ja tenia coll avall. La nova Clínica Girona –l'entitat compleix enguany el seu 75 aniversari– no sortirà del clos municipal de la ciutat, i sembla que es farà cap al sector Hipercor-Citroën. La decisió no ha agradat gens a Fornells, ja que –diu el seu alcalde– s'havia treballat molt i s'havien superat moltes dificultats per establir un Pla director del sistema sanitari a la conurbació gironina, que incloïa la construcció de la Clínica Girona en aquest municipi al sud de la capital, per completar la tríada hospitalària juntament amb l'hospital Josep Trueta al nord i l'hospital Santa Caterina a l'oest.

A can Ryanair també diuen una cosa i en fan una altra. El cas és no deixar en pau el mapa de rutes des de i cap a l'aeroport de Girona. Sembla que el Prat els enllamineix força més. Per la seva banda, l'Administració diu que ja en té prou de finançar vols, i –tant si vols com si no vols– el cas és que ens quedarem sense volar barat a París i Londres. I no s'entenen gaire les raons de la companyia, que al·lega que van més plens els aparells en ruta a i des de Polònia que no pas els de les dues clàssiques destinacions de tota la vida. Misteris de la nova Europa.

Àpats d'alta volada | Girona s'està desprenent molt de pressa dels tòpics de ciutat grisa i anodina. Fa poques setmanes, la plaça de la Independència bullia de gent –una part notable de la qual estrangers– que feia tastets de menges i de vins del país en el més clàssic esperit de les mostres gastro-

>> **La sèquia Monar al seu pas per Salt.**

nòmiques al carrer tan habituals, per exemple, a Galícia. I això no és tot. L'Ajuntament gironí i l'empresa IXCE han signat un acord per muntar una plataforma que penjarà sobre l'Onyar, a tocar el Pont de Pedra, i sobre la qual se serviran àpats a cura de cuiners destacats de la demarcació. La combinació de gastronomia i vistes més que directes a les emblemàtiques façanes de l'Onyar s'anomena VOL Espai Gastronòmic Girona - Catalunya. El VOL, que té una capacitat per a 18 persones, promet ser un èxit, ja que, ja abans de la seva instal·lació ja compta amb reserves fetes fins a finals d'estiu. Es preveu que l'experiència duri tot un any. I vés a saber: potser acaba essent una nova icona ciutadana a perpetuïtat.

EL PLA DE L'ESTANY

xavi xargay

«**Gartstròmia**» | Sort que a vegades el nom no fa la cosa, perquè la difícil pronúncia de «Gartstròmia», a més de rimar amb «mòmia», podria incitar a menystenir una proposta atractiva, viva i suggeridora: agermanar art i gastronomia, com ja havia fet anys enrere el malaurat artista local Lluís Vilà. A finals de maig es va celebrar a Banyoles aquesta fira, que constava de diferents espais: un de mostra i venda de productes, un de tastets i degustació de productes gastronòmics de Banyoles i comarca, un de tallers i exposicions i una ruta d'espais de restauració. A la plaça Major, com no podia ser d'altra manera, s'hi van mostrar i vendre productes. El recorregut artístic i gastronòmic passava per 21 punts en els quals artistes i cuiners locals, treballant en equip, van oferir propostes molt diverses amb tècniques i estils variats: taules de restaurants vestides d'art, quadres elaborats amb pigments d'aliments, escultures de pa amb art especial, menús estrambòtics, suggeriments de perruques comestibles, exposicions inspirades en experiències gastronòmiques, escultures i menús eròtics...

>> Cartell de la fira de «Gartstròmia», que agermana art i gastronomia.

Per art de màgia | M'escriu el meu nebot demanant-me que parli de la quarta edició del festival de màgia «Troba'm», organitzada per l'associació Tenim Poca Feina en conveni amb l'Ajuntament de Banyoles. Els dos espectacles amb més èxit van ser el d'Antonio Díaz, «El Mago Pop», al Teatre Municipal amb el seu espectacle *La asombrosa historia de Mr Snow*, i el de Dani DaOrtiz, considerat el millor especialista en cartomàgia de l'Estat, al claustre del Monestir, en el marc de l'Exposició de Flors. Al parc de la Muralla, s'hi celebrà la Gala Màgica amb alguns dels millors mags de l'Estat. S'ha finançat amb una campanya de micromecenatge de comerços i particulars. «Seria bo que en parlessis, *uncle*, i ho podries lligar en com, per art de màgia, s'esdevenen dimissions polítiques, abdicacions reials, marxes dels capitans del Barça i et retallen l'espai de les cròniques. No t'has plantejat seriosament desaparèixer tu també?».

EL RIPOLLÈS

ramon alabau

La veu silent de la pedra | Formar part del llarg llistat d'indrets arreu del món que la UNESCO ha declarat me-

reixedors del preuat qualificatiu «Patrimoni de la Humanitat» és font d'orgull i satisfacció. La portalada de Ripoll és un magnífic vestigi d'aquells temps en què la irrupció del romànic va transformar la nostra geografia en un referent europeu, quan els monestirs escampats per prades i valls eren fogars on quallava la nostra cultura alhora que s'erigien en eina poderosa i essencial per construir i vertebrar el país. Aquesta distinció sol projectar el nom del lloc escollit als mitjans de comunicació, i hi ha qui somia que aquesta difusió pot ser benèfica per a la nostra vila ja que incrementarà l'allau de visitants atrets per l'esquer d'una joia artística mundialment reconeguda. Tanmateix, qui valori la menció des d'un punt estrictament crematístic ha d'acceptar que caldrà millorar l'àmbit dels serveis si volem que els resultats aflorin. Abans que res, però, hi ha un repte que hauríem de satisfer prèviament: l'íntim reconeixement des de casa nostra a un patrimoni mil·lenari excepcional que massa sovint negligim.

La casa embriuada | Cada poble ofereix racons singulars, perfils originals sovint capriciosos, que esdevenen emblemàtics. La silueta inequívoca de Camprodon rau en les corbes del seu pont, però hi ha paratges menys ortodoxos que imposen la seva imatge inesborrable. Qui ha visitat la vila s'haurà